

UITSpraak VAN DE TUCHTComMISSIE

Kamer : Seksuele intimidatie
Leden van de kamer
(kamervoorzitter) : mr. R.J.A. Dil
(lid) : mr. W.G. Steehouwer
(lid) : H.C. Renes
juridisch secretaris : mr. M.J.E. Cremer Eindhoven
Zaaknummer : T 2018003/2018-32-01

In de zaak van:

1. Betrokkene

Naam : [betrokkene]
Adres : [adres]
PC/Gemeente : [woonplaats]
Lid van de sportbond : Koninklijke Nederlandse Wielren Unie
Registratienummer sportbond : [registratienummer betrokkene bij bond]
Gemachtigde : mr. L. Westhoff

2. Aangever

Naam sportbond : Koninklijke Nederlandse Wielren Unie
gevestigd te : Papendallaan 49, 6816 VD Arnhem
vertegenwoordigd door : mr. A.H.A. Beijersbergen van Henegouwen

3. Aanklager : mr. R. van Bokhoven

4. De procedure

Hoe de procedure is verlopen, blijkt uit de volgende stukken:

- Het verzoek van de Koninklijke Nederlandse Wielren Unie (hierna: KNWU) tot het verrichten van een onderzoek naar een aanklacht seksuele intimidatie tegen [betrokkene] door [vereniging] te [plaats vereniging] , bij het ISR binnengekomen op 28 september 2017.
- Het schikkingsvoorstel van de aanklager aan [betrokkene] van 12 februari 2018.
- Het verzoek van de aanklager aan de tuchtcommissie om de zaak in behandeling te nemen, met bijlagen (waaronder het onderzoeksverslag), binnengekomen op 20 maart 2018.
- Het verweerschrift (met bijlagen) van [betrokkene], bij het ISR binnengekomen op 19 april 2018.
- De tuchtcommissie heeft op 11 juli 2018 een zitting gehouden. Daarvan zijn aantekeningen gemaakt door de juridisch secretaris.

5. De aangifte/grondslag van de tuchtzaak en verweer

[vereniging] heeft [betrokkene] naar aanleiding van vermoedens van ongewenst (seksueel) gedrag in april 2017 op non-actief gesteld. Op verzoek van [betrokkene] en de KNWU heeft eind 2017/begin 2018 onderzoek plaatsgevonden naar bepaalde feiten, waarin het gedrag van [betrokkene] aan de orde is gesteld. Dit onderzoek is in overeenstemming met artikel 6 en 7 Tuchtreglement Seksuele Intimidatie uitgevoerd in opdracht van de aanklager van het ISR. De bevindingen van de onderzoeker, die onder meer het bestuur van de [vereniging], [betrokkene] en meerdere getuigen heeft gehoord, zijn neergelegd in een rapport. Naar aanleiding van dit rapport heeft de aanklager op 12 februari 2018 een schikkingsvoorstel gedaan aan [betrokkene]. [betrokkene] is met dit voorstel niet akkoord gegaan. Daarop heeft de aanklager op 20 maart 2018 bij de tuchtcommissie aangifte gedaan van de volgende gedragingen:

- 1. Het binnenlopen van een dameskleedkamer bij [vereniging] in [plaats vereniging], wintertraining december 2016-januari 2017.*
- 2. Het binnenlopen van een dameskleedkamer na een [wedstrijd] te [plaats wedstrijd] op 22 april 2017.*
- 3. Poging tot het uittrekken van het tijdritpak van [deelnemer 1] in de zomer van 2016 bij de Lady Tour in België.*

Volgens de aanklager heeft [betrokkene] hiermee inbreuk gemaakt op de persoonlijke levenssfeer/lichamelijke integriteit van de wielrensters en hun gevoel van veiligheid aangetast. Te meer omdat [betrokkene] (meermalen) gewaarschuwd was en er met hem expliciet afspraken waren gemaakt over gedragsregels zoals de toegang tot de kleedruimten.

[betrokkene] heeft verweer gevoerd. Dat verweer wordt hierna behandeld.

6. De beoordeling door de tuchtcommissie

6.1. Bevoegdheid en ontvankelijkheid

6.1.1 [betrokkene] is lid van de KNWU. Krachtens de statuten van de KNWU worden overtredingen inzake seksuele intimidatie berecht door de tuchtcommissie en de commissie van beroep van het ISR met inachtneming van het Tuchtreglement Seksuele Intimidatie van het ISR. De tuchtcommissie is op grond van artikel 8 lid 1 sub c van het Tuchtreglement Seksuele Intimidatie bevoegd om een door de aanklager bij de tuchtcommissie aangebrachte zaak in behandeling te nemen.

6.1.2 Er zijn verder geen formele bezwaren om de zaak te behandelen.

6.2. Beoordelingskader

6.2.1 De tuchtcommissie oordeelt in deze procedure alleen over de drie onder punt 2 genoemde gedragingen. Naast die gedragingen zijn in het dossier diverse meldingen te vinden over [betrokkene] uit het verleden. Die gedragingen uit het verleden liggen niet ter beoordeling voor en zullen buiten beschouwing worden gelaten.

6.2.2 Beoordeeld dient te worden of de aan [betrokkene] verweten gedragingen een overtreding opleveren van artikel 3 van het Tuchtreglement Seksuele Intimidatie. Artikel 3 van het Tuchtreglement bevat gedragsregels voor begeleiders die de sportbonden, waaronder de KNWU, hanteren ten aanzien van seksuele intimidatie. Als vast komt te staan dat [betrokkene] een of meerdere overtredingen begaan heeft, kan hij hiervoor tuchtrechtelijk gestraft worden.

6.3. Beoordeling van de stukken in het dossier

Gedraging 1

6.3.1 Als eerste wordt [betrokkene] verweten dat hij tijdens een wintertraining in de winter 2016-2017 de dameskleedkamer is binnengelopen. Wielrenster [deelnemer 2] heeft verklaard dat zij in de kleedkamer aanwezig was terwijl hij binnenliep. Volgens haar was er op dat moment niemand uitgekleeft, maar had dat wel gekund. Mederenster [deelnemer 3] heeft met betrekking tot dit incident verklaard dat zij zag dat [betrokkene] de dameskleedkamer binnenging op het moment dat enkele dames daar ook net naar binnen waren gegaan. Volgens [deelnemer 3] heeft zij [betrokkene] hier op aangesproken en hem verteld dat de rensters hier niet van gediend zijn. Hij heeft daarop direct de kleedkamer verlaten, zo heeft zij verklaard.

6.3.2 [betrokkene] heeft verklaard dat hij zich dit incident niet kan herinneren. Wel heeft hij een keer gebruik gemaakt van de dameskleedkamer om zich om te kleden, maar dit was niet in aanwezigheid van de dames, aldus [betrokkene]. Op de zitting heeft [betrokkene] hieraan toegevoegd dat hij het zich nog steeds niet kan herinneren, maar dat als hij al in de kleedkamer is geweest, dit moet zijn geweest omdat hij hesjes wilde terugleggen.

6.3.3 Gelet op de verklaringen van [deelnemer 2] en [deelnemer 3], die afzonderlijk van elkaar consistent en voldoende specifiek zijn, is naar het oordeel van de tuchtcommissie in deze procedure voldoende komen vast te staan dat [betrokkene] tijdens een wintertraining in de winter van 2016-2017 de dameskleedkamer is binnengelopen. Dat [betrokkene] zich het niet kan herinneren, maakt dit niet anders. Daarbij wordt mede in aanmerking genomen dat hij, gezien zijn verklaringen, kennelijk niet kan uitsluiten dat het wél is gebeurd. Ook wordt daarbij in aanmerking genomen dat vaststaat dat toen [betrokkene] als ploegleider begon, er uitdrukkelijk met hem is besproken dat hij zich niet in de kleedkamers mocht begeven. De commissie kan dat feit niet anders duiden, dan dat er kennelijk feiten en omstandigheden rondom het gedrag of handelen van [betrokkene] waren, die het nodig maakten dit toen zo nadrukkelijk met [betrokkene] te bespreken.

Gedraging 2

6.3.4 Met betrekking tot het tweede verwijt – het binnenlopen van een kleedkamer in [plaats wedstrijd] op 22 april 2017 – hebben [deelnemer 2] en [deelnemer 4] verklaard dat zij in de kleedkamer aanwezig waren en dat [betrokkene] binnen kwam met de mededeling dat hij de rugnummers kwam brengen. Volgens hen heeft [betrokkene] de kleedkamer pas verlaten nadat [deelnemer 2] hem hier drie keer om had gevraagd.

6.3.5 [betrokkene] heeft erkend dat hij de kleedkamer binnen is gegaan. Volgens hem kwamen [deelnemer 2] en [deelnemer 4] laat aan en liepen zij direct door naar de kleedkamer zonder te groeten. Hij was hier naar eigen zeggen wat door geprikkeld en liep met de rugnummers achter hen aan de kleedkamer in. [betrokkene] heeft ook erkend dat hem meerdere keren, maximaal drie keer, is verzocht om de kleedkamer te verlaten. Dit kwam volgens [betrokkene] doordat hij de rugnummers wilde geven en [deelnemer 2] hem meedeelde dat ze die niet hoefde. Hij vond dat hij mocht uitleggen waarom hij achter hen aan kwam en [deelnemer 2] bleef herhalen dat hij weg moest. [betrokkene] vindt achteraf dat hij dit niet had moeten doen. Hij deed het echter – zo verklaarde hij - niet met verkeerde intenties. Hij is heel lang ploegleider bij mannelijke wielrenners geweest; daar was het geen probleem om de kleedkamers in en uit te lopen.

6.3.6 De tuchtcommissie stelt op basis van het voorgaande vast dat [betrokkene] op 22 april 2017 in [plaats wedstrijd] de dameskleedkamer is binnengelopen.

6.3.7 Gedraging 1 en 2 leveren een overtreding op van artikel 3.2 onder c sub 3 Tuchtreglement. Hierin is expliciet bepaald dat als een overtreding door een begeleider moet worden beschouwd *het zich onnodig bevinden in of kijken naar een ruimte waar privéhandelingen worden verricht*. Dat [betrokkene] dit op 22 april 2017 deed om rugnummers aan de wielrensters te geven, maakt dit niet anders. [betrokkene] had de rugnummers immers ook op een ander moment aan de rensters kunnen overhandigen; er was geen enkele noodzaak om dit in de kleedkamer te doen. Extra kwalijk is dat hem kort hiervoor, in december 2016, nadrukkelijk te kennen was gegeven dat hij zich niet in de dameskleedkamers mocht begeven.

Gedraging 3

6.3.8 Naar het oordeel van de tuchtcommissie dient [betrokkene] ten aanzien van dit voorval te worden vrijgesproken. Daartoe wordt het volgende overwogen. Uit de verklaringen van [deelnemer 1] en [deelnemer 3] kan worden vastgesteld dat [betrokkene] in de zomer van 2016, tijdens een toernooi, heeft geprobeerd/aangeboden om [deelnemer 1] te helpen bij het uittrekken van haar tijdritpak. Daarbij maakte hij een beweging naar haar rits, ter hoogte van haar borsten. [deelnemer 1] heeft hier, zo blijkt uit de verklaringen van haarzelf en van [deelnemer 3], afwerend op gereageerd. [betrokkene] heeft verklaard zich het incident niet te kunnen herinneren. Ploegleider [ploegleider] heeft als enige verklaard dat [betrokkene] [deelnemer 1] ook daadwerkelijk heeft aangeraakt, maar deze verklaring wijkt ook op andere punten af van die van [deelnemer 1] en [deelnemer 3]. Hij verklaart namelijk onder meer dat [betrokkene] het tijdritpak wilde aantrekken, terwijl de andere twee spreken over uittrekken. Uit de verklaringen kan daarom naar het oordeel van de tuchtcommissie niet méér worden vastgesteld dan dat een poging is gedaan tot het uittrekken van het tijdritpak, hetgeen geen overtreding oplevert van de bepalingen van het Tuchtreglement Seksuele Intimidatie. Uit de verschillende verklaringen kan overigens wel worden opgemaakt dat, hoewel [betrokkene] wellicht geen verkeerde intenties had, zijn gedrag door de wielrensters als onprettig is ervaren. Dat betekent evenwel niet altijd dat ook sprake is van grensoverschrijdend gedrag in tuchtrechtelijke zin.

6.4. De strafmaat

6.4.1 Op grond van artikel 4.3 is een overtreding van het Tuchtreglement Seksuele Intimidatie strafbaar als er sprake is van opzet, schuld, nalatigheid of onzorgvuldigheid van de betrokkene. [betrokkene] heeft in ieder geval met betrekking tot de tweede gedraging toegegeven dat zijn gedrag achteraf gezien niet handig was. De tuchtcommissie weegt ook mee dat [betrokkene] in december 2016, toen hij werd aangesteld als ploegleider van de dames, uitdrukkelijk is meegedeeld dat hij niet in de buurt mocht komen van de dameskleedkamers. Dat hij deze afspraak reeds kort daarna heeft geschonden, rekent de tuchtcommissie hem dan ook extra aan.

6.4.2 De door de tuchtcommissie op te leggen straf dient, aldus artikel 20.2 Tuchtreglement Seksuele Intimidatie, mede gericht te zijn op het voorkomen van herhaling en herstel van de veiligheid. Gelet op de aard van de overtreding is de tuchtcommissie van oordeel dat een voorwaardelijke straf in dit geval op zijn plaats is. [betrokkene] zal worden veroordeeld tot een verbod tot het uitoefenen van een officiële functie in relatie tot minderjarigen/jeugdigen en dames bij de KNWU voor de duur van vijf jaren (artikel 20.2 sub d), maar dat geheel voorwaardelijk voor de duur van twee jaren (artikel 20.4). Dat betekent dat wanneer [betrokkene] binnen twee jaar opnieuw een overtreding in verband met seksuele intimidatie begaat, de straf alsnog onvoorwaardelijk kan worden opgelegd en hem daarnaast een straf kan worden opgelegd voor de nieuwe overtreding. Voorts zal aan de straf de voorwaarde worden verbonden dat [betrokkene] iedere overgang naar een andere club/vereniging dient te melden bij de KNWU.

7. De kostenveroordeling

De kostenveroordeling is geregeld in artikel 22.11 van het Tuchtreglement Seksuele Intimidatie. De kosten van deze tuchtprocedure bedragen in totaal € 950,00 en bestaan voornamelijk uit de kosten van bijstand van het ambtelijk en juridisch secretariaat en de kosten van de huur van de zittingsruimte. Omdat [betrokkene] deels wordt veroordeeld en deels wordt vrijgesproken, vindt de tuchtcommissie het passend om [betrokkene] en de KNWU ieder voor de helft te veroordelen tot betaling van de kosten van de tuchtprocedure. [betrokkene] moet het bedrag waar hij toe veroordeeld wordt, voldoen aan de KNWU.

8. De uitspraak

De tuchtcommissie:

- 8.1. verklaart zich bevoegd om de tuchtzaak te behandelen;
- 8.2. ziet geen belemmeringen de zaak in behandeling te nemen;
- 8.3. besluit dat het bewijs van de overtreding van het Tuchtreglement Seksuele Intimidatie Instituut Sportrechtspraak waarvan aangifte is gedaan, met betrekking tot gedraging 1 en 2 is geleverd en legt [betrokkene] de straf op van een verbod tot het uitoefenen van een officiële functie in relatie tot minderjarigen/jeugdigen en dames bij de KNWU voor de duur van vijf jaren, geheel voorwaardelijk voor de duur van twee jaren, met als bijkomende voorwaarde dat [betrokkene] iedere overgang naar een andere club/ vereniging dient te melden bij de KNWU;
- 8.4. spreekt [betrokkene] vrij met betrekking tot gedraging 3;
- 8.5. bepaalt dat de aan de behandeling van deze tuchtzaak verbonden kosten in totaal € 950,00 bedragen en dat [betrokkene] de helft van dit bedrag aan de KNWU dient te voldoen.

9. Beroep in geval van een uitspraak van de tuchtcommissie

De aanklager, de KNWU en [betrokkene] kunnen tegen deze uitspraak beroep instellen bij de commissie van beroep van het Instituut Sportrechtspraak. De beroepstermijn bedraagt vier weken na de datum van ontvangst van de uitspraak, welke geacht wordt twee dagen na de datum van verzending te zijn gelegen. Het beroep dient schriftelijk en gemotiveerd te worden ingediend. Het beroepschrift moet per aangetekende brief worden toegezonden aan de commissie van beroep.

Amsterdam, 20 augustus 2018

mr. R.J.A. Dil
(kamervoorzitter)

mr. M.J.E. Cremer Eindhoven
(juridisch secretaris)

Afschrift verzonden d.d.: 3 september 2018
Paraaf ambtelijk secretaris: